

течашата Тунджа, то е попъстрено съ малки „курии“, гъсти върбалаци и хубави градини. На ю.-изтокъ отъ него идатъ една слѣдъ друга Ямболската и Карнобашка котловини, между Балкана и разположената прѣдъ Странджа вулканическа верига отъ хълмове. Тоя обширенъ и нисъкъ кжътъ между тия полета, свидѣтель на народни движения и войнственни състезания, заедно съ горната Тракийска равнина около Т.-Пазарджикъ и Пловдивскиятъ хълмове, и до днесъ носи бѣлѣжитото исторично име Романя¹⁾.

Разположенъ при устията на три проходи: Асѣнювски, Селишки и Ново-Селски, Сливенъ е вжелъ на прочутия Демиркапийски проходъ, който по-скоро трѣба да се счита за планински путь надъ първия отъ тѣхъ и е важенъ въ историята на Сливенъ, като познатъ подъ разни имена: *Porta Ferrea*, *Σιδηρά*, *Πόλις Σιδηραῖ*, *Σιδηρά Κλεισοῦρα* и т. н., за да не забравимъ и турското му име, останало и до днесъ, Демиръ-Капу, прѣводъ на първите, а по български: Желѣзна Врата²⁾. Източно до Сливенъ е Сотирския проходъ, обаче редомъ съ Демиркапийския и едни отъ най-важните и стари Ст.-Планински проходи сѫ Марашкия и Чалж-Кавашкия, за да свършимъ съ крайморския, тоя между Айтосъ и Месемврия, — всички тия бидейки най-редовни маршрути на идящитѣ отъ къмъ Дунава народи за Одринъ и Ц-дъ³⁾.

види, че прѣди Сливенското поле не е било тъй обезлѣсано. Дори за 1829 г. Молтке пише за огромните гори между Сливенъ, Калояново и Бѣршанъ.

1) Планинците отъ Ихтиманъ и Вакарелъ, тия отъ Търново, Трѣвна, Елена и Котель, наричатъ Тракийското поле Руманя. Въ Трѣвна различаватъ Малка и Голѣма Руманя. Първата около Стара и Нова Загора, втората, около Сливенъ и Ямболъ.

2) Асѣнювскиятъ проходъ умѣстните турци е познатъ и подъ името Текенликъ боазъ (по-скоро отъ глогъ, нежели отъ теке), Селишкия — Селище боазъ (което още веднажъ говори, че Селище не е отъ селъ == порой), а Ново-Селския == Ендже-Кюю боазъ (отъ по-старото турско име на Н.-Село == Ендже-Кюю, днесъ Ени-Кюю, а не отъ индже == тънъкъ-високъ).

3) Подробности за всички тия, тѣ и за разклоненията имъ, които навѣтрѣ въ Балкана носятъ други второстепенни имена, ще се дадатъ на съответните мѣста. Нуждно е обаче да отбѣлѣжимъ още тукъ, че по пунктоирането на тия главни проходи между Сливенъ и морето, поради двусмислените текстове на Римски и Византийски хроники, сѫществува голѣма бѣркотия.